

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมเพื่อลดระดับความก้าวร้าวโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยออกแบบเป็นแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดสอบ (Pretest-Posttest Control Group Design) มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Document Study) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ บทความจากวารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) ได้มีการนำโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มทดลองและควบคุมจำนวน 5 คนซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบทดสอบความก้าวร้าวซึ่งมี 5 ด้านคือความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง การใช้วาจา ความโกรธ ความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น และการใช้ความสัมพันธ์ โดยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ระยะคือ ระยะก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม และระยะหลังเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม 1 เดือน นอกจากนี้ผู้ปกครองที่ใกล้ชิดของนักเรียนประเมินความก้าวร้าวของนักเรียนด้วยเช่นกัน โดยจะใช้แบบทดสอบความก้าวร้าวชุดเดียวกัน ในส่วนของผู้ปกครองมี 5 ด้านเช่นเดียวกัน แต่จะตัดคำถามที่บางคำถามออกไป การเก็บข้อมูลเป็น 2 ระยะเช่นเดียวกันคือระยะก่อนนักเรียนเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม และระยะหลังเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม 1 เดือน ใช้คะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวที่ได้จากแบบทดสอบในระยะก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม ระยะหลังเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม 1 เดือน

การวิจัยมีรูปแบบการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรอิสระ

- คือ 1) โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้

ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

2) ปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ เพศ ลำดับการเกิด การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ การช่วยเหลืองานบ้าน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง

1.2 ตัวแปรตาม

คือ คะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าว ที่ได้จากแบบทดสอบความก้าวร้าวซึ่งได้ดัดแปลงมาจาก The Aggression Questionnaire ของอาร์โนลด์ เฮซ บัสและมาร์ค เพอร์รี่ (Arnold H. Buss & Mark Perry, 1992) โดยแบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง การใช้วาจา ความโกรธ และความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น ในส่วนของความก้าวร้าวโดยการใช้ความสัมพันธ์ ดัดแปลงจาก Assessment of Aggression ของซี ดี แมคโดนัลด์และคณะ (C.D. McDonald et al., 2000)

2. ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ที่โรงเรียนปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี โดยนักเรียนเหล่านี้จะมีอายุระหว่าง 12-13 ปีเป็นวัยที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นซึ่งเป็นวัยที่เริ่มมีพัฒนาการทางารรู้คิดอยู่ในขั้นปฏิบัติการถือเป็นช่วงที่เริ่มเรียนรู้ความคิดที่เป็นนามธรรม ในขณะที่เดียวกันก็เป็นวัยที่มีความก้าวร้าวสูง โดยประชากรเป้าหมายมีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

ประชากรเป้าหมายคัดเลือกจากมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปากเกร็ดจำนวน 3 ห้อง จากจำนวน 12 ห้อง สำหรับกลุ่มทดลอง จำเป็นต้องขอให้สมาชิกเข้าร่วมกลุ่มโดยสมัครใจ เนื่องจากเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ต้องเรียนพิเศษในเวลาหลังเลิกเรียน โดยแต่ละคนเรียนวันที่แตกต่างกัน เมื่อได้กลุ่มทดลองครบ 20 คน ทำการสุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุมอีก 20 คน โดยทั้ง 40 คนจะทำแบบทดสอบความก้าวร้าว

2.2 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้การคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- กลุ่มตัวอย่างจะแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยที่กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองจะเป็นกลุ่มที่สมาชิกมีความสมัครใจในการเข้ากลุ่มและสามารถเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มครบทั้ง 8 ครั้ง ทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าวรวมและด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม รวม 8 ครั้ง และทำแบบทดสอบความก้าวร้าวใน 2 ระยะคือก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง 1 เดือน รวมทั้งผู้ปกครองที่ใกล้ชิดในครอบครัวร่วมประเมินนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบความก้าวร้าวในส่วนของความก้าวร้าวแบบเดียวกับที่ใช้ประเมินนักเรียน แต่ตัดทอนบางข้อออกเพื่อความเหมาะสม ผู้ปกครองที่ใกล้ชิดในครอบครัวที่นักเรียนเป็นกลุ่มทดลองจะประเมินพฤติกรรมนักเรียนก่อนการทดลอง และหลังโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่ม 1 เดือน ส่วนกลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ทำแบบทดสอบความก้าวร้าว 2 ระยะ คือก่อนการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน หลังสิ้นสุดการทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับของที่ระลึกคนละ 1 ชิ้น

2.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการศึกษาวิจัยมีทั้งสิ้น 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คนโดยพยายามให้เพศหญิงและชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน

2.4 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- 1) ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และอาจารย์ผู้สอนสอบถามความสมัครใจ
- 2) นัดพบกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพร้อมกันเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยและรายละเอียดในการเข้าร่วมการทดลองโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม พร้อมให้ทำแบบทดสอบความก้าวร้าวในระยะก่อนการทดลอง
- 3) ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน และแบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มที่หนึ่งเข้าร่วมการให้การศึกษากลุ่มวันจันทร์และวันพุธ กลุ่มที่สองเข้าร่วมการให้การศึกษาวันอังคารและวันพฤหัสบดี
- 4) ผู้วิจัยแจกใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้กับนักเรียน 1 ชุด และผู้ปกครอง 1 ชุด เพื่อให้เซ็นชื่อหากนักเรียนยินยอมและผู้ปกครองยินยอมให้นักเรียนเข้าร่วมตามข้อตกลงที่ระบุไว้ โดยนักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัย และผู้วิจัยเก็บไว้เป็นหลักฐานคนละ 1 ฉบับ
- 5) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างนักเรียนอีก 20 คนเป็นกลุ่มควบคุม
- 6) ส่งแบบทดสอบความก้าวร้าวให้ผู้ปกครองที่ใกล้ชิดของนักเรียนในกลุ่มทดลอง

เพื่อให้ผู้ปกครองประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในความดูแลของตน

7) หลังจากทำการทดลองโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นเวลา 1 เดือน ให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความก้าวร้าวในระยะหลังการทดลอง รวมทั้งส่งแบบทดสอบความก้าวร้าวให้ผู้ปกครองที่ประเมินนักเรียนในกลุ่มทดลองทำและส่งกลับมาด้วย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบและดัดแปลงเครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยขึ้น โดยเฉพาะ ซึ่งแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1) โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามทฤษฎีชุมชนที่มีความยุติธรรม (Just Community) และพัฒนาการจริยธรรมความอาทร โดยมี ผศ. สุรินทร์ รณเกียรติ เป็นผู้ดูแล

2) แบบทดสอบความก้าวร้าว ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงจาก The Aggression Questionnaire ของอาร์โนลด์ เฮซ บัสและมาร์ค เพอร์รี่ (Arnold H. Buss & Mark Perry) โดยแบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง การใช้วาจา ความโกรธ และความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น ในด้านของความก้าวร้าวโดยการใช้ความสัมพันธ์ ดัดแปลงจาก Assessment of Aggression ของซี ดี แมคโดนัลด์และคณะ (C.D. McDonald et al.)

โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิดดังต่อไปนี้

3.1 โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรม โดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาโปรแกรม มีดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่ม และทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมและชุมชนที่มีความยุติธรรม (Just Community) ของโคห์ลเบิร์ก (Kohlberg) และพัฒนาการจริยธรรมความอาทรของกิลลิแกน (Gilligan)
- 2) สร้างวิธีการในโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3) ทำการตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรม โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญคือ

ศ.ดร.ศรีเรื่อน แก้วกั้งวาล และ ผศ.สุรินทร์ รณเกียรติ ตรวจสอบความเหมาะสมในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการดำเนินการกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4) นำโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนัก ถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไปทดลองใช้ (Pilot Study) กับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปากเกร็ด จ.นนทบุรี ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่ม ตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 คน โดยดำเนินการทดลองรวม 4 ครั้ง ต่อเนื่องเป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยได้เข้าพบขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญคือ ผศ.สุรินทร์ รณเกียรติ ภายหลัง การดำเนินการกลุ่ม

5) ทำการปรับปรุงการให้คำปรึกษากลุ่มให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในการวิจัย

ลักษณะของโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนัก ถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นดังนี้

เป้าหมาย: ช่วยให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและโรงเรียนโดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์และการได้แบ่งปันกับสมาชิกคนอื่น ๆ โดยให้นักเรียนตระหนักว่าครอบครัว และโรงเรียนนั้นมีคุณค่าเนื่องจากไมตรีที่ได้จากกันและกัน รวมทั้งทำให้นักเรียนเข้าใจถึงการ อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนไม่ว่าจะเป็น โรงเรียนหรือสังคมใหญ่ว่าเป็นเสมือนสมาชิกได้เข้าร่วม สัญญาทางสังคมซึ่งต้องเคารพต่อบรรทัดฐานและอุดมการณ์ของชุมชนที่อยู่

วัตถุประสงค์:

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์แก่การอยู่ ร่วมกัน
2. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่สมาชิกในสังคมมีต่อกัน
3. เพื่อให้นักเรียนคำนึงถึงความสำคัญของความยุติธรรมและความอาทรในการอยู่ ร่วมกันกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ครอบครัว อาจารย์ และคนอื่น ๆ ในสังคม
4. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงสิทธิและบทบาทของตัวเองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่จะ เสริมสร้างความยุติธรรมและความอาทรในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

จำนวนนักเรียน: 10 ต่อหนึ่งกลุ่ม มีจำนวน 2 กลุ่ม

จำนวนครั้งในการทำกลุ่ม: 8 ครั้ง

เวลาที่ใช้ในการทำกลุ่มแต่ละครั้ง: 1 – 1.5 ชั่วโมง

โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่ม (ดูรายละเอียดในภาคผนวก):

ครั้งที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ – เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจกัน
เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเข้ากลุ่ม เพื่อเรียนรู้วัตถุประสงค์ของนักเรียนในการเข้ากลุ่ม
เพื่อให้นักเรียนเข้าใจข้อตกลงเบื้องต้นในการเข้ากลุ่ม และส่งเสริมให้เข้าใจตนเองและผู้อื่น

ครั้งที่ 2 ความอาหารในครอบครัวและเพื่อน ๆ – เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะเข้าใจและ
เคารพในประสบการณ์และความรู้สึกของผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนได้เห็นประสบการณ์การแสดง
ความอาหารในรูปแบบต่าง ๆ และเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อมีคนใส่ใจ
ในสิ่งที่ตัวเองทำ

ครั้งที่ 3 เข้าใจตนเอง – เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงข้อดีและข้อเสียของตัวเอง เพื่อให้
นักเรียนได้มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเพื่อให้นักเรียนได้เห็นและเข้าใจถึงความรู้สึก
ที่เป็นไปในการแสดงความอาหารต่อกัน นั่นคือเริ่มจากการเข้าใจประสบการณ์ของผู้อื่น
นำมาซึ่งความเห็นอกเห็นใจและความผูกพัน จากความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและความผูกพันจะ
ทำให้รู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อกันฝ่าย

ครั้งที่ 4 เข้าใจความรู้สึกและสภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ของตัวเองและผู้อื่น – เพื่อให้
นักเรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและเห็นถึงผลที่ติดตามมาเมื่อนักเรียนแสดงความอาหารต่อ
ผู้อื่น และเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความรู้สึกและสภาวะอารมณ์ของตนเองที่ทำให้ต้องการแสดง
ความอาหารกับผู้อื่น

ครั้งที่ 5 ครอบครัวของฉัน – เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความเป็นไปในครอบครัว
และสภาพแวดล้อมที่แท้จริง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและสภาพแวดล้อมที่
สามารถเปลี่ยนได้ และเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมในการที่จะเป็นสมาชิก
ที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวของตน

ครั้งที่ 6 หลักการพฤติกรรม – เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความยุติธรรมว่าเป็นส่วนหนึ่งการ
ตัดสินใจทางจริยธรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถประยุกต์ความยุติธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการ
อยู่ร่วมกันเพื่อน ครอบครัว คนอื่น ๆ ในโรงเรียนและสังคม เพื่อให้นักเรียนตระหนักว่า
ประเด็นของความไม่เป็นธรรมเกิดจากการใช้ประโยชน์ของตัวเองเป็นสำคัญ และเพื่อให้
นักเรียนเข้าใจว่าความยุติธรรมคือการที่เราตระหนักถึงความสำคัญและเคารพในบุคคลอื่น

ครั้งที่ 7 สังคมของฉัน – เพื่อให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โรงเรียนและ
สังคม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน และเพื่อให้นักเรียน
รู้จักถึงความอาหารและความยุติธรรมที่สมาชิกในชุมชนหยิบยื่นให้กัน

ครั้งที่ 8 การยุติการให้การปรึกษา – เพื่อให้นักเรียนยึดหลักจริยธรรมในเรื่องของความ
เป็นธรรมและความอาหาร ในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ และเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะนำการ

พัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงคุณธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

3.2 แบบทดสอบความก้าวร้าว

ลักษณะของแบบทดสอบความก้าวร้าว

1) สำหรับนักเรียนนั้นเป็นแบบวัดที่ให้รายงานด้วยตนเอง ข้อคำถามมีทั้งที่เป็น
ข้อความเชิงบวกและเชิงลบ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Type
Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยข้อ
คำถามเชิงบวกมีการให้คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามเชิงลบมีการให้คะแนน 5
4 3 2 1 ตามลำดับ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 38 ข้อ ค่าคะแนนเต็มของแบบวัดคือ 190
คะแนน

สำหรับผู้ปกครองที่ใกล้ชิดที่จะประเมินนักเรียนด้วยนั้น จะใช้แบบทดสอบเดียวกัน
แต่จะตัดจำนวนข้อที่ประเมินด้านความรู้สึกภายในของนักเรียนออกไป 1 ข้อ แบบทดสอบของ
ผู้ปกครองจะมีจำนวน 37 ข้อ ค่าคะแนนเต็มของแบบวัดคือ 185 คะแนน

2) ผู้วิจัยได้แบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าวออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ
น้อยมาก ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับสูง ระดับสูงมาก โดยแบ่งช่วงระดับด้วยวิธีหา
ความกว้างของอันตรภาคชั้น เนื่องจากต้องการให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(5 - 1)}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของความ
ก้าวร้าวได้ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4

เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าว

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ
1.00-1.80	น้อยมาก
1.81-2.60	น้อย
2.61-3.40	ปานกลาง
3.41-4.20	สูง
4.21-5.00	สูงมาก

3) แบบวัดที่ใช้ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง 1 เดือน เป็นฉบับเดียวกัน

4) สำหรับแบบทดสอบที่นักเรียนรายงานด้วยตนเองเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ความก้าวร้าวด้านการใช้กำลัง ด้านวาจา ด้านความโกรธ ด้านความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น และ การใช้ความสัมพันธ์ โดยมีหมายเลขข้อคำถามและจำนวนข้อดังตาราง

ตารางที่ 5

หมายเลขข้อคำถามและจำนวนข้อในแต่ละด้านของแบบวัดความก้าวร้าวที่รายงานโดยนักเรียน

เนื้อหา	หมายเลขข้อ	จำนวนข้อ
ความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง	1-9	9
ความก้าวร้าวด้วยวาจา	10-17	8
ความโกรธ	18-24	7
ความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น	25-33	9
ความก้าวร้าวโดยใช้ความสัมพันธ์	34-38	5
รวม		38

แบบทดสอบที่รายงานจากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิดนักเรียน เนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ด้านเช่นเดียวกันคือ ความก้าวร้าวด้านการใช้กำลัง ด้านวาจา ด้านความโกรธ ด้าน

ความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น และด้านการใช้ความสัมพันธ์ ได้คัดออก 1 ข้อจากด้านความโกรธ โดยมีหมายเลขข้อคำถามและจำนวนข้อดังตาราง

ตารางที่ 6

หมายเลขข้อคำถามและจำนวนข้อในแต่ละด้านของแบบวัดความก้าวร้าวที่รายงานโดยผู้ปกครองที่ใกล้ชิด

เนื้อหา	หมายเลขข้อ	จำนวนข้อ
ความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง	1-9	9
ความก้าวร้าวด้วยวาจา	10-17	8
ความโกรธ	18-23	6
ความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น	24-32	9
ความก้าวร้าวโดยใช้ความสัมพันธ์	33-37	5
รวม		37

ขั้นตอนการดัดแปลงแบบทดสอบความก้าวร้าวที่รายงานด้วยตัวนักเรียนเอง และผู้ปกครองที่ใกล้ชิดดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว แปลทดสอบ The Aggression Questionnaire ของอาร์โนลด์ เฮซ บัสและมาร์ค เพอร์รี่ (Arnold H. Buss & Mark Perry, 1992) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ได้จาก APA PsycARTICLES Direct (Purchased Article) โดยแบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง การใช้วาจา ความโกรธ และความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น ซึ่งเดิมมีจำนวน 29 ข้อ โดยแบ่งเป็นความก้าวร้าวด้านการใช้กำลัง 9 ข้อ ด้านวาจา 5 ข้อ ด้านความโกรธ 7 ข้อ และด้านความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น 8 ข้อ

ในส่วนของความก้าวร้าวโดยใช้ความสัมพันธ์ แปลจาก Assessment of Aggression ของซี ดี แมคโดนัลด์และคณะ (C.D. McDonald et al., 2000) ซึ่งได้จาก Journal of Youth and Adolescence แบบทดสอบมี 2 ด้านคือความก้าวร้าวโดยการใช้กำลัง โดยการใช้ความสัมพันธ์ ได้นำมาใช้แต่ด้านของความก้าวร้าวโดยใช้ความสัมพันธ์ ซึ่งเดิมมีจำนวน 5 ข้อ

ได้มีการดัดแปลงโดยเพิ่มข้อความเชิงบวกลงไปให้มากขึ้นในแบบทดสอบความก้าวร้าวทั้ง 5 ด้านทำให้แบบทดสอบความก้าวร้าวที่ดัดแปลงใหม่มีจำนวน 43 ข้อ โดยแบ่งเป็น ความก้าวร้าวด้านการใช้กำลัง 9 ข้อ ด้านวาจา 8 ข้อ ด้านความโกรธ 9 ข้อ ด้านความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่น 10 ข้อ และด้านการใช้ความสัมพันธ์ 7 ข้อ

2) นำแบบทดสอบความก้าวร้าวที่ดัดแปลงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนวัดอินทราวาส จำนวน 66 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัยเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วเลือกเอาเฉพาะข้อความที่ผ่านเกณฑ์โดยยึดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่ามีข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องตัดออก 6 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 15, 20, 25, 33, 38, และ 43 ดังนั้นจึงคงเหลือข้อคำถามที่ใช้ได้ทั้งสิ้น 37 ข้อ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาระหว่าง .808 -.828 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

4) นำข้อความที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 37 ข้อ มาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการวัดค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .82 และได้เพิ่มเติมเข้าไปอีก 1 ข้อด้านวาจา ข้อคำถามทั้งสิ้นมี 38 ข้อ

5) นำแบบวัดความก้าวร้าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา คือ ศ.ดร.ศรีเรือน แก้วกังวาล อาจารย์เชลง อินัน และอาจารย์เกสร ทิมทิศขงคณ์นักจิตวิทยาโรงพยาบาลศรีธัญญา ตรวจสอบและแก้ไขความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของสำนวนภาษา โดยถือเกณฑ์ตัดสิน 2 ใน 3 ท่าน แล้วนำมาแก้ไขให้เหมาะสม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือขั้นเตรียมการก่อนการทดลอง และขั้นดำเนินการทดลอง และขั้นติดตามผลการทดลอง ในแต่ละขั้นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นเตรียมการก่อนการทดลอง

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดัดแปลงแบบทดสอบความก้าวร้าวให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอินทราวาสจำนวน 66 คน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขความเที่ยงตรงของเนื้อหา

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพก่อนการทดลองใช้โปรแกรม (Pilot Study)

3) ผู้วิจัยทำการฝึกซ้อมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ภายใต้การควบคุมและฝึกหัดจาก ผศ.สุรินทร์ รณเกียรติ เพื่อให้ได้โปรแกรมที่เหมาะสมก่อนการนำไปปฏิบัติจริง และเตรียมเอกสารประกอบการทำกลุ่ม

4) ติดต่อขอความร่วมมือจากโรงเรียน โดยทำหนังสือราชการจากประธานโครงการปริญญาโทจิตวิทยาการปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลทำการวิจัย

5) คัดเลือกนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 คน เพื่อเข้าร่วมในการทดลองใช้โปรแกรม (Pilot Study) และแบบทดสอบความก้าวร้าว (Try Out) จากนั้นนำโปรแกรมและแบบทดสอบความก้าวร้าวมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในการวิจัย

6) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และให้ทำแบบทดสอบความก้าวร้าว ซึ่งจะแนบที่ได้ถือเป็นคะแนนในระยะก่อนการทดลอง (Pre-Test)

7) ผู้วิจัยจัดส่งแบบทดสอบความก้าวร้าวให้กับผู้ปกครองที่ใกล้ชิดของนักเรียนเพื่อประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งจะแนบที่ได้ถือเป็นคะแนนในระยะก่อนการทดลอง (Pre-Test)

4.2 ขั้นตอนการทดลอง

1) ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยกลุ่มทดลองแบ่งเป็น 2 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน โดยแต่ละกลุ่มมีการทำกลุ่ม 8 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยใช้เวลาสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยจะมีการกำหนดวันและเวลาที่แน่นอนตลอดโปรแกรมการให้การปรึกษา

2) ภายหลังการดำเนินกลุ่มตามโปรแกรมในแต่ละสัปดาห์ ผู้วิจัยขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญคือ ผศ.สุรินทร์ รณเกียรติ เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) กลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

4.3 ขั้นตอนติดตามผลการทดลอง

1) ภายหลังจากสิ้นสุดการดำเนินกลุ่มตามโปรแกรมเป็นเวลา 1 เดือน จัดให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความก้าวร้าว ซึ่งจะเน้นที่ได้ถือเป็นคนในระหว่างหลังการทดลอง (Post-Test)

2) ผู้วิจัยจัดส่งแบบทดสอบความก้าวร้าวให้กับผู้ปกครองที่ใกล้ชิดของนักเรียนเพื่อประเมินพฤติกรรมความก้าวร้าวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งจะเน้นที่ได้ถือเป็นคนในระหว่างหลังการทดลอง (Post-Test)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

- 1) ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความก้าวร้าวที่รายงานโดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และคะแนนที่ผู้ปกครองประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล
- 2) ค่าสถิติ t -test independent ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- 3) ค่าสถิติแบบคู่ (t -test pair) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนหลังการทดลอง
- 4) ค่าไคร้สแควร์ (Chi Square) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรต้น อันได้แก่ เพศ ลำดับการเกิด การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ การช่วยเหลืองานบ้าน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง และตัวแปรตามคือคะแนนความก้าวร้าวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

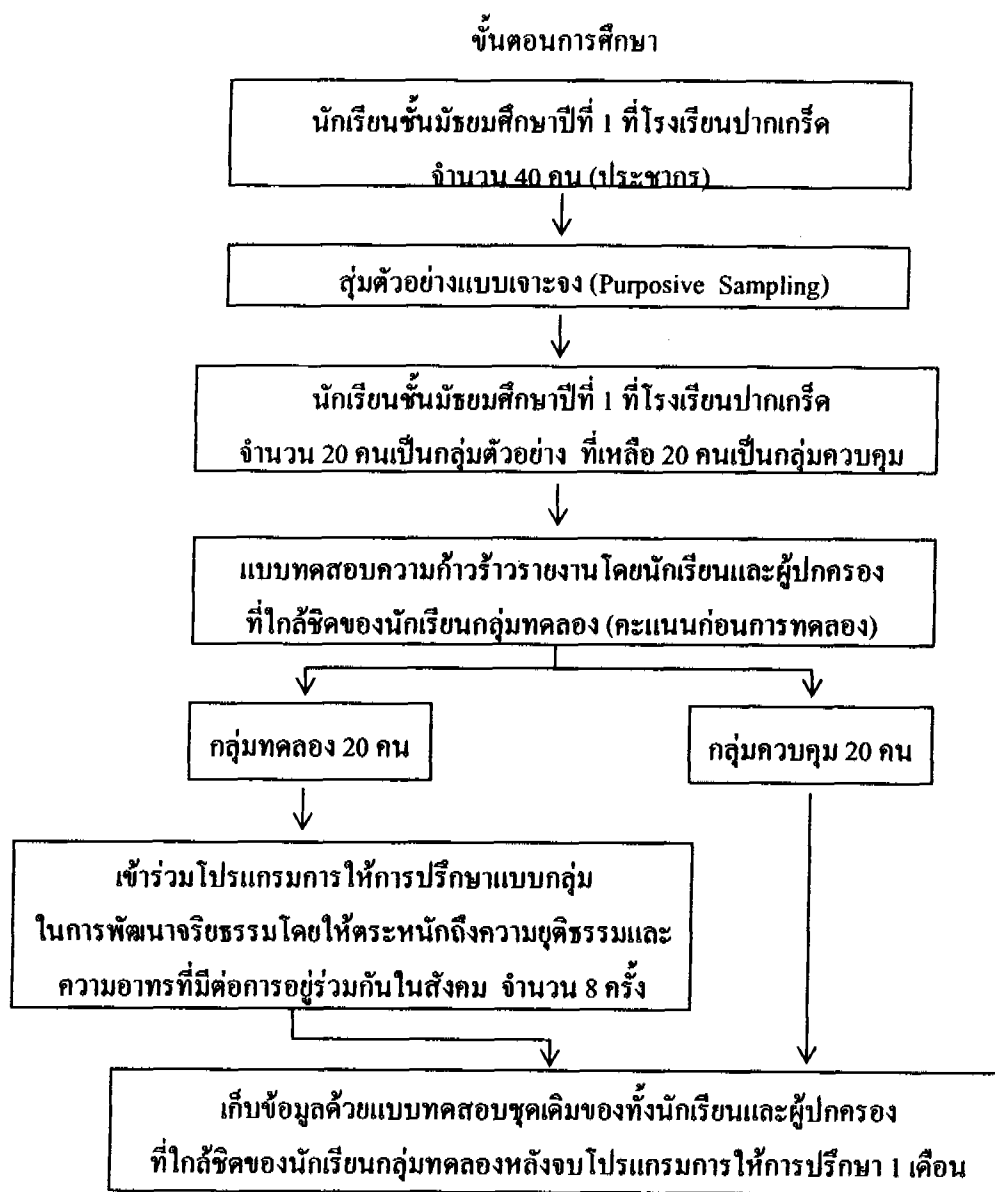
ตารางที่ 7

แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้
สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลองจะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวรวมและด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มควบคุม	t -test independent

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวรวมลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
4.1 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าวด้านการใช้กำลังลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
4.2 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าวด้านวาจาลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
4.3 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความโกรธลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
4.4 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวด้านความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่นลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
4.5 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวด้านการใช้ความสัณห์ลดลงภายหลังการทดลอง	t-test dependent
สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่เพศ การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ การช่วยเหลืองานบ้าน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด มีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
5.1 เพศมีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.2 ลำดับการเกิดของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.3 การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.4 การช่วยเหลืองานบ้านมีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square

5.5 การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
5.5.1 การศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.5.2 การศึกษาของมารดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.6 อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวร้าวโดยรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
5.5.1 อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square
5.5.2 อาชีพของมารดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	Chi Square

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการศึกษาวิจัยเรื่อง “โปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาหารที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”